

Erityinen tutkinto

Historia

Turun kaupunki
perusopetus

Sisällys

1. Suoritusohje oppilaalle ja opettajalle	3
2. Tapaamiset oppilaan ja opettajan välillä	4
2.1 Ensimmäinen tapaaminen	4
2.2 Toinen tapaaminen	5
2.3 Kolmas tapaaminen	5
3. Arvioinnin ohje opettajalle	6

1. Suoritusohje oppilaalle ja opettajalle

Oppimateriaalina historian erityisessä tutkinnossa käytetään OPH:n tuottamaa materiaalia ”Suomen historian käännekohdat” <https://aipe.edu.fi/web/site-223703/state-jurdgmjggura/front-page>, joka on tehty aikuisten perusopetukseen. Materiaalissa on ydinsisältöiset tekstit (myös kuunneltavissa) tehtävineen Suomen historian yläkoulun oppimäärästä.

Tekstien ja tehtävien tasoja on kaksi. Tasolla yksi tehtävissä ei oppilaan tarvitse osata tuottaa tekstiä itse. Tason yksi suorituksen voi kelpuuttaa hyväksytyksi suoritukseksi historian oppimäärään. Tason kaksi suorituksella voi tavoitella korkeampaa arvosanaa. Tulee kuitenkin muistaa, että materiaali käsittelee vain Suomen historiaa.

Jokaiseen kokonaisuuteen liittyy myös sanasto, ja materiaalia pystyy itse opiskelemaan kotona. Tehtäviä pystyy harjoittelemaan niin paljon kuin haluaa etukäteen. Oppilas pystyy tekemään tehtäviä ilman kirjautumista tai kirjautua mpassilla käyttäen wilma-tunnuksia. Kirjautuneena oppilas voi myös tallentaa vastauksensa. Kertaa-osioissa oppilas voi kerrata tärkeimpiä käsitteitä itsenäisesti.

Opettajan kannattaa itse tutustua materiaaliin etukäteen. Opettaja voi oppilaan kanssa yhdessä päättää, lähtekö oppilas suorittamaan tasoa 1 vai 2.

Tässä dokumentissa annetaan esimerkkiohjeistus siihen, miten opettaja voi kolmen tapaamiskerran puitteissa ohjeistaa ja vastaanottaa suorituksen.

2. Tapaamiset oppilaan ja opettajan välillä

2.1 Ensimmäinen tapaaminen

- Johdanto
 - o opettaja voi käydä kappaleen ”Johdanto” läpi yhdessä oppilaan kanssa. Samalla voi avoia oppilaan taitoja ja suomen kielen hallintaa. Näin voi määrittellä, rupeaako oppilas suorittamaan pakettia tasolla 1 vai 2.
 - o ”Johdanto”-osassa voi esitellä myös sivuston toimintaa ja rakennetta, jotta oppilaan on helpompi tehdä itsenäisesti pakettia kotona.
- **Annetaan itseopiskeltavaksi osat 1-6**
- osa 1 Mistä suomalaiset tulevat?
 - o osioissa 1.1-1.3 käydään hyvin lyhyesti läpi alakoulun historia Suomen osalta
 - o tasolla 2 nostetaan enemmän esille Suomen kaupunkeja ja maantietoa, osan 2 tehtävissä on myös yksi karttatehtävä
- osa 2 Suomen alueesta tulee osa Venäjää
 - o tasolla 2 tekstit ovat pidempiä, mutta tehtävät ovat samoja tason 1 kanssa
- osa 3 Nationalismi luo Suomen kansan
 - o jos oppilaalla on haasteita saada pakettia suoritetuksi, voi opettaja keventää pakettia jättämällä osan 3 pois kokonaan tai osittain
 - o osat 3.2 ja 3.5 ovat vain tasolla 2
- osa 4 Säätö-yhteiskunta hajoaa
 - o jos oppilaalla on haasteita saada pakettia suoritetuksi, voi opettaja keventää pakettia jättämällä osan 4 pois kokonaan tai osittain
 - o osa 4.1 on osista tärkein, jos oppilas ei pysty kaikkia osia suorittamaan
- osa 5 Suomalainen ja venäläinen nationalismi kohtaavat
 - o jos oppilaalla on haasteita saada pakettia suoritetuksi, voi opettaja keventää pakettia jättämällä osasta 5 pois joitain osioita
 - o osiot 5.1 ja 5.4 ovat tärkeitä, 2 tehtävästä voi poimia eduskuntaa käsittelevät kysymykset
- osa 6 Venäjä hajoaa - Suomi itsenäistyy
 - o tehtävistä ainakin tehtävät 1 ja 2 tulee harjoitella hyvin
 - o tason 2 teksti on pidempi. Jos osa 5 on jätetty osittain pois paketista, voi sitä täydentää tekemällä osasta 6 tason 2.

2.2 Toinen tapaaminen

- **Osiin 1-6 tehtävien tarkistus**
 - opettaja voi teettää oppilaalla haluamansa tehtävät ja seurata tehtävien tekoa haluamallaan tavalla
 - oppilas on voinut harjoitella tehtävien tekemistä ja valmistautua tapaamiseen
 - oppilaan tulisi saada oikein 2/3 vastauksista monivalintatehtävissä hyväksytyyn suoritukseen
- **Annetaan itseopiskeltavaksi osat 7-11**
- osa 7 Suomalainen yhteiskunta romahtaa – Sisällissota
 - jos oppilaalla on haasteita saada pakettia suoritetuksi, voi opettaja keventää pakettia jättämällä osion 7.1 pois
- osa 8 Suomalainen demokratia kriisissä
 - jos oppilaalla on haasteita saada pakettia suoritetuksi, voi opettaja keventää pakettia jättämällä osan 8 pois kokonaan tai osittain
- osa 9 Suomi toisessa maailmansodassa - Talvisota
- osa 10 Suomi toisessa maailmansodassa – Jatkosota
 - jos oppilaalla on haasteita saada pakettia suoritetuksi, voi opettaja keventää pakettia jättämällä osion 10.4 pois
- osa 11 Suomi kylmän sodan maailmassa
 - tärkeä osa-alue nyky-Suomen ymmärtämiseen ja yhteiskuntopin alustamiseen

2.3 Kolmas tapaaminen

- **Osiin 7-11 tehtävien tarkistus**
 - opettaja voi teettää oppilaalla haluamansa tehtävät ja seurata tehtävien tekoa haluamallaan tavalla
 - oppilas on voinut harjoitella tehtävien tekemistä ja valmistautua tapaamiseen
 - oppilaan tulisi saada oikein 2/3 vastauksista monivalintatehtävissä hyväksytyyn suoritukseen

3. Arvioinnin ohje opettajalle

Tekstien ja tehtävien tasoja on kaksi. Tasolla yksi tehtävissä ei oppilaan tarvitse osata tuottaa tekstiä itse. Tason yksi suorituksen voi kelpuuttaa hyväksytyksi suoritukseksi historian oppimäärään. Tason kaksi suorituksella voi tavoitella korkeampaa arvosanaa. Tulee kuitenkin muistaa, että materiaali käsittelee vain Suomen historiaa.

Historian päättöarvosanaa annettaessa tulee noudattaa opetussuunnitelman päättöarvioinnin kriteerejä. Tavoitteet ovat erityisissä tutkinnoissa yhtäläiset perinteisen suoritustavan kanssa. Arvioinnissa on voimassa kompensatioperiaate, eli jonkin osa-alueen parempi osaaminen kompensoi toisen osa-alueen heikkoa tai hylättyä suoritusta.

Erityisen tutkinnon suorituksen vastaanottaa ensisijaisesti oppilaan tulevan perusopetuksen koulun aineenopettaja.